

ČÁST

1. VYMEZENÍ POJMU „DOMÁCÍ NÁSILÍ“

„Domácí násilí je nejrozšířenější formou násilí vůbec, přičemž je současně formou nejméně kontrolovanou a co do své frekvence a závažnosti nejvíce podceňovanou.“

H. J. Schneider

Po několik staletí byla problematika domácího násilí považována za zcela přirozenou věc. Muži svým nadřazeným chováním dávali najevo svou sílu a u žen a dětí si tak získávali autoritu a dominantní postavení. Postupem času začalo být domácí násilí vnímáno negativně, přesto však společnost takové chování ignorovala, protože ho považovala za soukromou záležitost, do které by neměla zasahovat. V současné době je tato problematika velmi diskutovaným tématem, které se řeší na celosvětové úrovni. Už samotný termín „domácí násilí“ napovídá, že se jedná o násilí, které je páčáno lidmi, se kterými sdílíme společnou domácnost. K násilí tedy dochází v prostředí, ve kterém bychom se měli cítit bezpečně.

1.1 Definice pojmu „domácí násilí“

Pojem „domácí násilí“ je překladem anglického termínu „*domestic violence*“. V odborné literatuře se setkáváme s rozdílnou terminologií, někteří autoři používají také spojení „násilí v rodině“. V anglicky mluvících zemích se lze setkat s termíny „*family violence*“, „*violence in the family*“ nebo „*intrafamily violence*“.¹ Běžně jsou tyto termíny používány konce 70. let 20 století a jsou považovány za synonyma.

¹ MACHALOVÁ, T. *Domácí násilí – filozofická analýza pojmu*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2014, s. 25.

Domácí násilí je považováno za složitý jev, který je zkoumán mnoha společenskými vědci.² Jeho přesná definice však neexistuje, jelikož názory jednotlivých odborníků a autorů jsou odlišné. Domácí násilí můžeme chápat jako způsob jednání, který se odehrává mezi blízkými osobami, jehož cílem je uplatnění moci nebo kontroly.³ Přesné vymezení domácího násilí a jednotná terminologie se nevyskytuje ani v mezinárodně platných dokumentech a odborné zahraniční literatuře. Je racionální, že definice jsou si příbuzné a v něčem se opakují, vždyť jsou kopií pro určitý jev s mnoha shodnými a typickými znaky.

Domácí násilí má podobu fyzického, psychického, sexuálního, ekonomického či jiného násilí, nejčastěji jejich kombinace. Domácí násilí je vědomá činnost. Začíná opakujícími se útoky proti lidské důstojnosti, ke kterým se postupně přidávají útoky proti zdraví. Během domácího násilí lze pozorovat vznik závislosti oběti na pachateli. Pachatel získává nad obětí absolutní moc. Charakteristickým znakem domácího násilí je také fakt, že se díky opakování jednotlivých fází, stává domácí násilí součástí každodenního života násilníka a jeho oběti.⁴

V roce 1985 domácí násilí popsala Rada Evropy v širším kontextu následovně: „*Násilné chování v rodině zahrnuje jakýkoliv čin, nebo opomenutí, spáchané v rámci rodiny některým z jejích členů, které podkopávají život, tělesnou nebo duševní integritu, nebo svobodu jiného člena stejné rodiny, nebo vážně poškozují rozvoj jeho osobnosti.*“⁵

S dalším vymezením pojmu nás seznamuje Dagmar Úlehlová, která říká: „*Domácí násilí je fyzické, psychické, sexuální či ekonomické násilí mezi blízkými osobami žijícími*

² STRÍLKOVÁ, P., FRYŠTÁK, M. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. Ostrava: Key Publishing, 2009. Právo (Key Publishing). s. 12. ISBN 978-80-7418-020-0.

³ MARTINKOVÁ, M. a kol. *Špatné zacházení s osobami pokročilého věku – se zvláštním zřetelem k domácímu násilí*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2009, s. 10. ISBN 978-807-3380-878.

⁴ *Národní akční plán prevence domácího násilí na léta 2011-2014*. In: Vláda.cz [online] s. 2. [cit. 10.10.2021] Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Narodni-akcni-plan-prevence-domaciho-nasili-na-leta-2011-2014.pdf>.

⁵ MATOUŠKOVÁ, I. *Aplikovaná forenzní psychologie*. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). s. 23. ISBN 978-80-247-4580-0.

společně v jedné domácnosti. Domácí násilí zahrnuje všechny formy fyzického, psychického, sexuálního a ekonomického násilí, pro které je charakteristické opakování, dlouhodobost a zvyšující se tendence jednotlivých incidentů.“⁶

Důvodová zpráva k zákonu č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím, zavedla definici, podle které je domácí násilí: *„opakované násilné jednání nebo opakované vyhrožování násilným jednáním, v důsledku kterého dochází nebo hrozí, že dojde, k nebezpečnému útoku proti životu, zdraví, svobodě nebo lidské důstojnosti, mezi osobami, které jsou či byli obývaném bytě nebo domě. V rámci domácího násilí lze identifikovat osobu násilnou i osobu ohroženou, proti níž takové útoky nebo výhrůžky útokem směřují“*⁷

1.2 Znaky domácího násilí

I když se v rodině vyskytne nějaký násilný incident, nemusí nutně jít o domácí násilí. Aby se jednalo o domácí násilí, musí být naplněny všechny čtyři definiční znaky domácího násilí. Jestliže některý ze znaků chybí, zvažuje se jiná podoba rodinného problému, než je domácí násilí. Se vši pravděpodobností ale bude chybějící znak brzy doplněn a proces domácího násilí odstartován.⁸

Podle expertní skupiny Aliance proti domácímu násilí⁹, musí být proto, aby se jednalo o domácí násilí, splněny všechny níže uvedené znaky:

⁶ ÚLEHLOVÁ, D. *Problematika domácího násilí pro zdravotnické pracovníky*. Brno: Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů v Brně, 2009. s 11. ISBN 978-80-7013-502-0.

⁷ Důvodová zpráva k zákonu č. 135/2006 Sb., o ochraně před domácím násilím. In: PSP.cz [online]. s. 14 [cit. 10.10.2021]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=4&ct=828&ct1=0>

⁸ ŠEVČÍK, D. a ŠPATENKOVÁ, N. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, s. 37. ISBN 978-80-7367-690-2.

⁹ Jedná se o expertní skupinu, která vznikla v roce 2004 a působila při Alianci proti domácímu násilí, založené z iniciativy Bílého kruhu bezpečí a Philip Morris ČR, a.s. Účelem zřízení expertní skupiny bylo zpracovat návrh nového zákona, který byl následně přijat jako zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění

- **Opakování a dlouhodobost** – z jednoho útoku jakéhokoli charakteru ještě nelze určit, zda jde o domácí násilí. Může to však být jeho začátek. Domácí násilí tedy není ojedinělým násilným aktem, ale jedná se o dlouhodobou, opakující se násilnou činnost, která se cyklicky vyvíjí.
- **Eskalace** – od urážek se stupňuje k psychickému snižování lidské důstojnosti až k fyzickým útokům a závažným trestným činům ohrožujícím zdraví a život.
- **Jasně a nezpochybnitelné rozdělení rolí osoby ohrožené a osoby násilné** – za domácí násilí se nepovažují útoky, hádky, rvačky a spory, ve kterých se role násilné osoby a ohrožené osoby vzájemně střídají.
- **Neveřejnost** – domácí násilí probíhá zpravidla za zavřenými dveřmi bytu či domu, stranou společenské kontroly. Díky této skutečnosti je odhalení domácího násilí velmi náročné.¹⁰

Další definici znaků domácího násilí nám nabízí autoři Drahomír Ševčík a Naděžda Špatenková:

- **Historie domácího násilí** – klíčovou roli hraje cyklický vývoj, který je následkem dlouhodobého a opakovaného násilí. Za počáteční projevy domácího násilí jsou považovány verbální útoky.
- **Stupňování násilí** – násilné projevy jsou intenzivnější, k verbálním útokům se začínají přidávat fyzické útoky.
- **Násilí mezi blízkými osobami** – domácí násilí probíhá mezi osobami, které mezi sebou mají blízký vztah a vzájemně si důvěřují.
- **Společné obydlí, společná domácnost** – společně obývané prostory poskytují dostatečné soukromí k páchání domácího násilí. Díky této skutečnosti je velmi těžké domácí násilí odhalit.¹¹

některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím (tzv. „zákon o domácím násilí“) s účinností k 1. lednu 2007.

¹⁰ *Nebud'me slepi k domácímu násilí!* In: Policie.cz [online] [12.10.2021] Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/domaci-nasili-644841.aspx>

¹¹ ŠEVČÍK, D. a ŠPATENKOVÁ, N. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, s. 38-41. ISBN 978-80-7367-690-2.

Domácímu násilí se věnuje také centrum pro osoby ohrožené domácím násilím ACORUS, z.ú., které definuje tyto specifické znaky:

- **Blízké vztahy intimního charakteru** – Osoby, které jsou v příbuzenském vztahu nebo osoby jinak blízké.
- **Společné bydlení** – Společné bydlení, ve kterém žije jak násilná, tak ohrožená osoba. Ohrožená osoba nemá možnost toto bydlení opustit.
- **Společná propojenost** – Násilná a ohrožená osoba mají společné vazby (mají spolu děti, vlastní společný majetek, společný účet, často mají společný okruh přátel apod.).
- **Asymetrie ve vztahu** – Bezvýhradná moc na straně násilné osoby a naprostá bezmoc oběti, která je dlouhodobě udržovaná v závislém postavení.
- **Dlouhodobost** – Eskalující násilí, které trvá často několik let.
- **Opakující se ataky** – Domácí násilí představuje nepřetržitý koloběh útoků, ať již slovních nebo fyzických, přerušovaný fázemi usmiřování, slibů a obdobími relativního klidu, které se však postupně zkracuje, zatímco období vytváření napětí a útoků se rozšiřuje.
- **Stupňující se agresivita** – Útoky jsou s každým dalším opakováním brutálnější.
- **Skrytost** – Domácí násilí je skryté a odehrává se za zavřenými dveřmi domova.
- **Obtížná postižitelnost a kontrolovatelnost** – Jelikož domácí násilí probíhá v soukromí společné domácnosti, je dokazování násilí složitější.
- **Pokračování násilí i po rozchodu** – domácí násilí má tendenci přetrvávat i po odchodu oběti ze společné domácnosti a rozvodu – tato situace nastává zejména v těch případech, kdy má ohrožená osoba s násilníkem děti, které se stávají prostředkem dalšího týrání.¹²

¹² *Definice domácího násilí.* In: Acorus.cz [online]. [cit. 12.10.2021]. Dostupné z: <http://www.acorus.cz/cz/domaci-nasili/info-o-domacim-nasili.html>

1.3 Formy domácího násilí

Obdobně jako u znaků domácího násilí neexistuje jednotná definice ani u jeho forem. V odborné literatuře se tedy můžeme setkat s různým vymezením. Je však několik forem domácího násilí, na kterém se autoři shodují. Jako nejčastější formy násilí jsou uváděny fyzické, sexuální, psychické, sociální a ekonomické násilí.¹³

- **Fyzické násilí** – klasifikuje se jako nejhrubší a nejzjevnější forma domácího násilí. Násilná osoba používá výhrůžky a fyzickou sílu k zastrašení, ublížení nebo zranění oběti. U fyzického násilí můžeme zaznamenat především tyto projevy: *„fackování, bití rukama nebo předměty, kopání, škracení, svazování, ohrožování bodnou nebo palnou zbraní nebo jinými předměty, odpírání spánku a jídla až po útoky proti životu“*.¹⁴
- **Sexuální násilí** – jeho nejčastější výskyt je mezi partnery, tedy v partnerských vztazích. Můžeme ho definovat jako *„nedobrovolný sexuální kontakt jakéhokoli druhu, resp. Jako jakoukoli situaci, kdy je jedinec nucen podílet se na nežádoucích, nebezpečných nebo ponižujících sexuálních aktivitách.“*¹⁵ Ve většině případů je spojeno s dalšími druhy domácího násilí, zvláště u fyzického nebo psychického násilí.
- **Psychické násilí** – přestože se jedná o závažnou formu domácího násilí, které může mít velmi neblahý dopad na sebeúctu, sebedůvěru, sebevědomí či sebepojetí oběti, jeho identifikace a následné prokázání není snadné. Jeho následky nejsou na první pohled patrné, jelikož oběť nemá žádná tělesná zranění.¹⁶ Psychické násilí zahrnuje obzvláště *„slovní týrání, ponižování, zesměšňování na veřejnosti i*

¹³ ŠEVČÍK, D. a ŠPATENKOVÁ, N. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, s. 47–52. ISBN 978-80-7367-690-2.

¹⁴ STŘÍLKOVA, P., FRYŠTÁK, M. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. Ostrava: Key Publishing, 2009. Právo (Key Publishing). s. 15. ISBN 978-80-7418-020-0.

¹⁵ ŠEVČÍK, D. a ŠPATENKOVÁ, N. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, s. 51. ISBN 978-80-7367-690-2.

¹⁶ Tamtéž s. 49.

v soukromí, permanentní kontrolu chodu dne, výslechy, vyhrožování zmrzačením, zabitím nebo zveřejněním difamujících údajů o oběti“.¹⁷

- **Sociální násilí** – tato forma násilí je definována především „*zákazy kontaktu s přáteli a s rodinou s cílem oběť sociálně izolovat; jednostranné uplatňování privilegií pachatele rozhodovat ve všech oblastech společného života, využívání dětí nebo jiných osob jako prostředku nátlaku na oběť, znemožňování oběti v sociálním prostředí“.*¹⁸ Násilná osoba získává nad obětí postupně absolutní moc. Sleduje její pohyb, kontroluje její telefonáty a zajímá se o to, jak oběť tráví veškerý svůj čas. S touto formou domácího násilí se můžeme setkat u mezigeneračního a transgeneračního násilí, která jsou páchána dětmi či vnoučaty vůči rodičům a prarodičům.
- **Ekonomické násilí** – v případě této formy násilí se násilná osoba snaží získat kontrolu nad financemi své oběti nebo ji nutí o finanční zajištění své osoby. Můžeme sem zařadit každodenní kontrolu výdajů, omezování přístupu k penězům, rozprodávání zařízení domácnosti či zneužívání věcí oběti, ale také zákaz chodit do práce. Odhalení ekonomického násilí bývá složité, protože se navenek příliš neprojevuje.¹⁹

1.4 Cyklus domácího násilí

Domácí násilí není jednorázový akt. Má cyklicky se opakující etapy, díky kterým lze předpovědět jeho další vývoj. Počáteční projevy domácího násilí nebývají nápadné a většina obětí nedokáže přesně definovat, co bylo prvním spouštěcím mechanismem a kdy

¹⁷ VOŇKOVÁ, J. a SPOUSTOVÁ, I. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen. 2.*, přeprac. vyd. Praha: proFem, 2008. s. 23. ISBN 978-80-903626-7-3.

¹⁸ STRÍLKOVÁ, P., FRYŠTÁK, M. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. Ostrava: Key Publishing, 2009. Právo (Key Publishing). s. 15. ISBN 978-80-7418-020-0.

¹⁹ ŠEVČÍK, D. a ŠPATENKOVÁ, N. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, s. 50–51. ISBN 978-80-7367-690-2.

se ve vztahu začalo objevovat násilné chování. Násilná osoba nechce svou oběť nechávat bez dozoru. Kontroluje nejen její pohyb, ale také okruh lidí, se kterými udržuje oběť kontakt. Také po ní může vyžadovat, aby opustila svou práci a starala se o domácnost. Oběť postupem času ztrácí veškeré sociální vazby se svým okolím. V tuto chvíli se vytváří ideální podmínky pro vznik domácího násilí.

„Průběh každého vztahu i násilných projevů v něm se liší, přesto existují společné rysy násilí, fáze, které se opakují a popisuje je shodně většina ohrožených osob. Tato období jsou – díky své cyklické podobě – označována jako „kruh domácího násilí“ nebo také „spirála násilí“, kde je zohledněna dynamika, tedy vzrůstající agresivita a brutalita útoků.“²⁰

V publikaci Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence můžeme najít definici cyklu domácího násilí, které je rozděleno na čtyři fáze:

- **Fáze napětí** – dochází k postupnému růstu napětí ve vztahu mezi násilnou osobou a obětí. Tato fáze bezprostředně předchází fázi násilí. Osoba agresora bývá podrážděná, rozčilená, nespokojená a zuřivá. Ohrožená osoba se obviňuje ze vzniku napjaté situace a snaží se být vůči agresorovi uctivá, pečující a zcela se mu podřizuje.
- **Fáze násilí** – fáze, kdy osoba agresora ztrácí kontrolu nad svým jednáním a dochází k propuknutí násilí v plné míře, včetně fyzických útoků. Objevují se výhrůžky násilím, agresor se snaží získat plnou moc nad obětí a upevnit si tak své postavení. Svě oběti ubližuje především svazováním, mlácením, škrcením, kopáním nebo pálením na končetinách a dalších místech na těle, která se dají snadno zakrýt, aby nebyly na první pohled zřejmé důkazy o výskytu domácího násilí. Oběť propadá bezmoci, zoufalství a zažívá silné pocity strachu.
- **Fáze usmíření, líbánek** – agresor cítí pocity viny, omlouvá se, lituje svých činů a oběti slibuje, že se násilné chování již nebude více opakovat. Obává se totiž, že

²⁰ ÚLEHLOVÁ, D. *Problematika domácího násilí pro zdravotnické pracovníky*. Brno: Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů v Brně, 2009. s. 19. ISBN 978-80-7013-502-0

nad obětí ztratí kontrolu a moc. Agresor projevuje nejen lítost, ale také lásku. Tomuto chování obvykle oběť uvěří. V naději na zlepšení situace ve vztahu, se snaží udělat vše pro jeho záchranu a s násilníkem setrvá. Pokud by se tak nestalo, je obvyklé, že osoba násilníka začne svalovat vinu za své násilné chování na oběť. Fáze líbánec však nevydrží dlouho a celá situace se ještě intenzivněji opakuje.

- **Fáze klidu** – tato fáze je typická relativním klidem, během kterého nedochází k žádným násilným incidentům. Osoba agresora projevuje snahu naplnit některé ze svých slibů a oběť doufá, že násilí již nevypukne.²¹

Cyklus domácího násilí může mít nespočet opakování jednotlivých fází. „Tyto jednotlivé fáze se pak vzájemně opakují. Jediné, co se mění, je intenzita týrání, které se zvětšuje, a poměr délky trvání jednotlivých fází. Většinou se zkracuje fáze „líbánec“ a prodlužuje fáze týrání a vytváření napětí.“²²

1.5 Příčiny domácího násilí

Ohledně vzniku a příčinách domácího násilí nelze mezi odborníky najít jednotný názor. Existuje velké množství teorií, které podávají různá vysvětlení těchto příčin. Dle autorů Ševčíka a Špatenkové byly první pokusy, které se snažily vysvětlit příčinu tohoto negativního jevu, založeny na jednofaktorových teoriích, mezi které patří²³:

- **Biologicko-genetické teorie** – tyto teorie byly v minulosti odborníky kritizovány, proto nebyly příliš dlouho používány. Poskytovaly nedostačující vysvětlení, na

²¹ ŠEVČÍK, D. a ŠPATENKOVÁ, N. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, s. 54-55. ISBN 978-80-7367-690-2.

²² STRÍLKOVÁ, P., FRYŠTÁK, M. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. Ostrava: Key Publishing, 2009. Právo (Key Publishing). s. 16. ISBN 978-80-7418-020-0.

²³ ŠEVČÍK, D. a ŠPATENKOVÁ, N. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, s. 33. ISBN 978-80-7367-690-2.

základě kterého mělo k domácímu násilí docházet na základě dědičnosti, instinktu či množství hormonu v krvi násilné osoby.

- **Psychologické teorie** – význam těchto teorií je zaměřen na psychiku násilné osoby a její zkoumání. Za stěžejní jsou považovány povahové zvláštnosti násilné osoby. Mezi nejdůležitější patří stres, deprese, porucha osobnosti, hněv, ale také užívání alkoholu a dalších návykových látek.
- **Sociologické teorie** – inspiraci můžeme nalézt mezi feministickými teoriemi, které vznik domácího násilí spojují s představou společnosti, která muže vnímá jako hlavu rodiny. Jako hlavního viníka domácího násilí označují muže, který páchá na partnerce násilnou činnost za účelem získání kontroly a moci.

V současné době se k určení příčin vzniku domácího násilí používají multifaktorové přístupy, které za vznik domácího násilí považují působení různých faktorů. Rozlišují několik rovin:

- **Makrosystémová rovina** – vychází z přesvědčení, že příčinou domácího násilí je nadvláda a dominantní místo mužů ve společnosti, kterým je přirozeně přisuzována vůdčí role.
- **Exosystémová rovina** – příčiny domácího násilí jsou hledány v životním a sociálním okolí jedince, které následně ovlivňují jeho chování. Patří sem zejména nezaměstnanost, nedostatek finančních prostředků nebo nižší stupeň vzdělání.
- **Mikrosystémová rovina** – mikrosystémem rozumíme rodinu a její fungování, které se následně odráží na chování jedince. V rodinách dochází k situacím, díky kterým může vzniknout domácí násilí. Můžeme sem zařadit např. nejasné vymezení rolí v rámci rodiny nebo přítomnost neformálního práva. Nebezpečným faktorem je také znalost jednotlivých členů rodiny, kteří díky tomu ví, jak se navzájem nejvíce ranit.
- **Ontogenetická rovina** – příčiny jsou spatřovány v individuálních charakteristikách násilné i ohrožené osoby. Zkoumány jsou jejich vzájemné

interakce. Dochází k vývoji, během kterého si násilná osoba postupem času přisvojí násilné vzorce chování jako řešení konfliktních situací.²⁴

2. AKTÉŘI DOMÁCÍHO NÁSILÍ

„Za aktéry domácího násilí jsou považováni osoba ohrožená, osoba násilná a děti, případně další členové domácnosti, kteří mohou vystupovat v roli svědků. Násilí ale může být také namířeno přímo na děti, eventuálně i ony mohou být osobou násilnou.“²⁵

2.1 Osoba ohrožená

Za osobu ohroženou domácím násilím považujeme osobu, která je vystavena násilí ze strany blízké osoby v domácím prostředí, tedy v prostředí, kde by se měla cítit bezpečně. Ohroženou osobou může být kdokoli, bez ohledu na postavení ve společnosti, věk, finanční situaci nebo vzdělání. Avšak za nejvíce ohrožené se považují ženy. *„Nejčastějším terčem domácího násilí jsou ženy. Je proto pochopitelné, že zájem odborníků na tuto problematiku se vždy upínal hlavně k nim. Rovněž dostupné statistické údaje zahraniční i domácí provenience toto potvrzují.“²⁶* Existuje stereotypní představa o osobě ohrožené, která tuto osobu ukazuje jako slabou a submisivní, jednotný profil této osoby však neexistuje. Setkáváme se s případy, kdy se ohroženou osobou stane člověk, který je úspěšný ve své profesi a jeví se natolik sebevědomě, že je velice obtížné odhalit skutečnost, že je obětí domácího násilí. Lze ale konstatovat, že osoby ohrožené domácím

²⁴ ŠEVČÍK, D. a ŠPATENKOVÁ, N. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011. s 36-37. ISBN 978-80-7367-690-2.

²⁵ KOTKOVÁ, M. *Domácí násilí v kontextu rodiny a práce*. Brno: Spondea, 2014. s. 21. ISBN 978-80-260-7191-4.

²⁶ ŠEVČÍK, D. a ŠPATENKOVÁ, N. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011. s 91. ISBN 978-80-7367-690-2.

násilím vykonávají často pomáhající profese (př. učitelky, vychovatelky, zdravotní sestry apod.).

V důsledku domácího násilí mívají ohrožené osoby nízké sebevědomí a trpí stresem, který je způsobený neustálým strachem z dalších útoků. Tyto osoby mohou mít také závažné zdravotní potíže, které jsou následkem fyzického násilí, které je na nich opakovaně páčáno. Vzniklou situaci považují za vlastní chybu a považují ji za neřešitelnou. Obávají se, že jim nikdo neuvěří, případně, že se jim násilná osoba bude mstít, až se dozví, že se někomu svěřily. Při úvahách o odchodu od této osoby se potýkají s pocity viny a cítí se být zodpovědné za zachování rodiny.²⁷

2.1.1 Syndromy obětí domácího násilí

Není pochyb o tom, že má domácí násilí negativní vliv na psychiku ohrožené osoby. V následující kapitole se budu věnovat těm nejčastějším syndromům, které u ní mohou v důsledku domácího násilí vzniknout.

- **Naučená bezmoc** – důležitým formujícím faktorem je dětství ohrožené osoby a prostředí, ve kterém vyrůstala. Například ženy, které jako děti prožívaly citovou deprivaci nebo násilí v rodině, si opakovaně vybírají násilné partnery. „*Naučená bezmoc je obecně definována jako ztráta motivace k jednání, která je způsobena konfrontací jedince s traumatizujícími podmínkami, které nemohl kontrolovat (ovlivnit). Při dalším setkání s traumatizující situací pak chybí jedinci motivace hledat řešení. Dokonce i tehdy, když se jedinec zmůže na reakci a podaří se mu stres redukovat, má potíže uvěřit, že je to důsledkem jeho reakce.*“²⁸
- **Syndrom týrané ženy a syndrom týraného muže** – tyto syndromy se vyznačují tím, že týrané osoby zůstávají v násilném vztahu, přestože se v něm násilí

²⁷ KOTKOVÁ, M. *Domácí násilí v kontextu rodiny a práce*. Brno: Spondea, 2014. s. 22. ISBN 978-80-260-7191-4.

²⁸ ČÍRTKOVÁ, L. *Viktimologie pro forenzní praxi*. Praha: Portál, 2014. s. 38. ISBN 978-80-262-0582-1.

stupňuje. Ohrožená osoba je natolik ovlivněna agresorem, že ve vztahu zůstává, protože strach ze změny je silnější než setrvání v aktuální situaci. Agresor má nad ohroženou osobou absolutní moc.²⁹ Ohrožené osoby propadají depresím, mají poruchy spánku, sebevražedné myšlenky a stavy úzkosti. Také mohou podlehnout závislosti na alkoholu nebo jiných návykových látkách.³⁰

- **Syndrom týraného, zneužívaného a zanedbaného dítěte** – syndrom je výsledkem špatného zacházení, především ze strany rodičů. Dítě cítí bezmoc, trpí nespavostí a nočními můrami, uzavře se samo do sebe a vytvoří si blok vůči svému okolí. Vyústěním celé situace může být útěk z domova. Projevy často mohou mít i somatický charakter, jako je větší náchylnost k nemocem, poruchy příjmu potravy nebo bolest hlavy či břicha.³¹
- **Syndrom týraného, zneužívaného a zanedbaného seniora** – o páchaní násilí na seniorech se ve společnosti mluví velmi málo. Podle centra pro osoby ohrožené domácím násilím ACORUS, z.ú., se jedná „o velmi latentní skupinu, která jen zřídka zveřejní násilí. Mezi seniory ve věku nad 65 let trpí domácím násilím 3–5 % osob. Většinou se násilí na seniorech dopouštějí jejich děti, což je pro seniory velmi bolestné a jen neradi o této skutečnosti mluví.“³² Mezi individuální charakteristiky, které zvyšují riziko, že se senior stane obětí zneužívání, patří zdravotní postižení, špatné fyzické zdraví, kognitivní poruchy, špatné duševní zdraví nebo nízký příjem. Tento typ násilí omezuje lidská práva seniora a zahrnuje

²⁹ KOTKOVÁ, M. *Domácí násilí v kontextu rodiny a práce*. Brno: Spondea, 2014. s. 23. ISBN 978-80-260-7191-4.

³⁰ ČÍRTKOVÁ, L. *Moderní psychologie pro právníky: domácí násilí, stalking, predikce násilí*. Praha: Grada, 2008, s. 26-31. ISBN 978-802-4722-078.

³¹ STANĚK, A. ed. *Násilí páchané na dětech: [sborník z konference: 12. dubna 2006]*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. s. 68-69. ISBN 80-244-1430-9.

³² *Definice domácího násilí*. In: Acorus.cz [online]. [cit. 12.10.2021]. Dostupné z: <http://www.acorus.cz/cz/domaci-nasili/info-o-domacim-nasili.html>

fyzické a psychické týrání, ekonomické zneužívání, zanedbání péče nebo ztrátu důstojnosti.³³

- **Stockholmský syndrom** – popisuje situaci, kdy si ohrožená osoba vytvoří emocionální vztah k násilné osobě. Syndrom vzniká ve chvíli, kdy ohrožená osoba ztratí kontakt s okolním světem a osoby, které se jí snaží pomoci, vnímá jako nepřátele. Změna ve vnímání ohrožené osoby je možná pouze na základě delší psychologické práce.³⁴ Tento jev byl poprvé pozorován v roce 1974 při přepadení banky ve Stockholmu. Dvě ženy, které byly mezi rukojmími, které pachatelé v bance drželi, nakonec stály na jejich straně.³⁵

2.2 Osoba násilná

„Násilnou osobou se rozumí osoba, která ohrožuje jinou osobu (ohroženou osobu) na životě, zdraví, svobodě nebo lidské důstojnosti a společně s ohroženou osobou obývá byt nebo dům, popřípadě jsou či byli spolu s ohroženou osobou v intimním, rodinném či jiném obdobném vztahu, a vzhledem k aktuální zadokumentované situaci, předešlým incidentům a riziku reálného ohrožení lze důvodně předpokládat, že tato osoba se bude dopouštět i nadále násilí vůči ohrožené osobě.“³⁶

³³ *Elder abuse*. In: WHO.com [online]. [cit. 12.10.2021]. Dostupné z <https://www.who.int/en/news-room/fact-sheets/detail/elder-abuse>

³⁴ KOTKOVÁ, M. *Domácí násilí v kontextu rodiny a práce*. Brno: Spondea, 2014. s. 23. ISBN 978-80-260-7191-4.

³⁵ BURIÁNEK, J. a kol. *Domácí násilí – násilí na mužích a seniorech*. Praha: Triton, 2006, s. 28. ISBN 80-7254-914-6.

³⁶ Důvodová zpráva k zákonu č. 135/2006 Sb., o ochraně před domácím násilím. In: PSP.cz [online]. s. 14 [cit. 10.10.2021]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=4&CT=828&CT1=0>

„Za násilnou osobou je považována každá osoba, která se dopouští domácího násilí na svých blízkých, ať už se jedná o jakoukoli formu násilí. Většina osob si pod označením násilná osoba představí muže, ale násilné bývají i ženy.“³⁷

Přestože jsou za pachatele domácího násilí primárně označováni muži, musíme si uvědomit, že se ho dopouští také ženy. Poměr mužů a žen v roli agresorů se liší v závislosti na druhu násilí. K fyzickému násilí se muži i ženy uchylují stejně často. Psychického násilí se ženy dopouštějí více než muži. V případě sexuálního násilí nebo stalkingu panuje jednoznačná převaha mužů. Za důvod k násilnému jednání je považována především potřeba vybití vzteku a uvolnění se.³⁸

U většiny násilných partnerských vztahů můžeme zaznamenat obdobný způsob jejich vývoje. Osoba, která má násilné sklony si za partnera vybere partnera, který projevuje znaky naivity a zranitelnosti. V počátcích vztahu se k této osobě chová mile a láskyplně. Postupně se ale začnou objevovat první známky agrese, oběť je zmatená, protože si nechce nebo nedokáže připustit, v jaké situaci se nachází. Čestnost a intenzita útoků se zvyšuje, oběť domácího násilí je izolována od vnějšího světa a ztrácí veškeré vazby se svým okolím. U oběti se také objevují výčitky a sebeobviňování, které mají za důsledek snahu o zavděčení se násilné osobě a tomu odpovídající chování.³⁹

Odborníci vytvořili několik typologií násilných osob. Tyto typologie jsou důležité především při porozumění příčinám domácího násilí a následného plánu pro jeho zmírnění.

Základní dělení násilných osob podle míry jejich sociálního ukotvení provedli již v roce 1982 Sherman a Berk, podle kterých existují dva hlavní typy násilných osob:

³⁷ KOTKOVÁ, M. *Domácí násilí v kontextu rodiny a práce*. Brno: Spondea, 2014. s. 23. ISBN 978-80-260-7191-4.

³⁸ KOTKOVÁ, M. *Domácí násilí v kontextu rodiny a práce*. Brno: Spondea, 2014. s. 23-24. ISBN 978-80-260-7191-4.

³⁹ ČÍRTKOVÁ, L., VITOUŠOVÁ, P. a kol. *Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů: příručka pro pomáhající profese*. Praha: Grada, 2007, s. 70. ISBN 978-80-247-2014-2.

- **Násilník dvou tváří** – je agresorem pouze doma, bývá popisován za vtipného a šarmantního jedince, u kterého by sklony k násilí nikdo neodhadoval.
- **Sociálně problémový pachatel domácího násilí** – je agresivní i mimo domov, sklony k násilí jsou u něj snadno viditelné.⁴⁰

Další typologii násilné osoby nám předkládá N. Jacobson a J. Gottman, kteří uvádí toto rozdělení:

- **Kobra** – agresor je velmi nebezpečný, sadistický a sobecký. Není schopen empatického chování a nedokáže přiznat pocit viny. U většiny takových agresorů bývá diagnostikována porucha osobnosti. Na oběti není emocionálně závislý a přináší mu pocit radosti, když v ní může vzbuzovat strach.
- **Pit Bull** – je extrémně závislý na ohrožené osobě, žije v neustálém strachu, že ho opustí a nedokáže ovládat své emoce.⁴¹

Setkat se můžeme také s typologií dle Elbowa, jehož rozdělení se zaměřuje primárně na muže v roli násilné osoby:

- **Kontrolor** – ostatní osoby nepovažuje za rovnocenné a vnímá je pouze jako objekty zájmu a užitku. Oběť považuje za svůj majetek a podle toho s ní také jedná. K násilí se uchýlí v případě, kdy cítí, že ztrácí svou moc.
- **Obránce** – cítí se silný, když je na něm oběť citově závislá.
- **Validátor** – projevuje se velmi nízkým sebevědomím a absencí sebeúcty. Má obavy, že se ho ohrožená osoba rozhodne opustit a je schopen použít všechny dostupné prostředky, aby se tak nestalo.

⁴⁰ ČÍRTKOVÁ, L., VITOUŠOVÁ, P. a kol. *Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů: příručka pro pomáhající profese*. Praha: Grada, 2007, s. 24. ISBN 978-80-247-2014-2.

⁴¹ VARGOVÁ, B., POKORNÁ D. a TOUFAROVÁ, M. *Partnerské násilí*. Praha: Linde, 2008, s. 117 ISBN 978-80-86131-76-4.

- **Inkorporátor** – vnímá velmi silné spojení s ohroženou osobou, na které je závislý a žije v neustálém strachu, že ji ztratí. Je přesvědčen, že bez ní nedokáže žít.⁴²

Jak již bylo řečeno, důvody pro vytváření typologie jsou důležité především kvůli nápravě a redukce domácího násilí. Druh pomoci se bude lišit dle druhu páchaného násilí. Formy pomoci mohou být různé, od individuálních konzultací po skupinová setkávání. V zahraničí jsou nápravné programy běžnou praxí a účast v nich je nařizována soudy. Tyto programy jsou velmi efektivní a po jejich absolvování se snižuje riziko recidivy násilného chování. Také v České republice mají tyto programy své zastoupení (např. SOS Diakonie, kde probíhají skupinová setkání; Spondea, o.p.s. a Kerit, kde jsou násilným osobám nabízeny individuální konzultace), ale nařizování účasti není běžné.⁴³

2.3 Děti jako svědci domácího násilí

Děti jsou velmi citlivé vůči negativní atmosféře v rodině. Mohou se cítit naštvaní nejen na rodiče, který ubližuje tomu druhému, ale také na rodiče, který je v roli oběti a nedokáže svou situaci řešit.

Dítě těžce chápe a smiřuje se s realitou, že jeho rodič, se kterým má vytvořenou silnou vazbu, se může chovat hrubým a násilným způsobem. Zmatek, se kterým se dítě potýká, je o to větší, pokud si rodiče dělají z dítěte prostředníka nebo se před ním vzájemně pomlouvají, aby si dítě získali na svou stranu. V rodinách, kde dochází k domácímu násilí, mají děti často strach o zdraví, nebo dokonce i o život rodiče. Zároveň se cítí bezradné a neví, jakým způsobem situaci vyřešit. Mohou se proto také cítit zodpovědné za to, co se děje.⁴⁴

⁴² ŠEVČÍK, D. a ŠPATENKOVÁ, N. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011. s 72-73. ISBN 978-80-7367-690-2.

⁴³ KOTKOVÁ, M. *Domácí násilí v kontextu rodiny a práce*. Brno: Spondea, 2014. s. 26. ISBN 978-80-260-7191-4.

⁴⁴ Tamtéž. s. 26-27

Odhalování trestných činů, které jsou páčány na dětech nebo v nich jsou děti v rolích svědků, je velmi složité. Důvodem je jejich ovlivnitelnost a loajalita vůči násilnému rodiči. Jedním z používaných způsobů, jak takové násilí odhalit, je rozbor kresby dítěte, ze které psychologové dokážou odhalit, zda je dítě týráno či například sexuálně zneužíváno.⁴⁵

„Pro budoucnost dítěte pak může zkušenost z primární rodiny znamenat určitý posun v tom, co je vnímáno jako normální a jakým způsobem fungují mezilidské vztahy. Dospělý jedinec, který se jako dítě setkal s domácím násilím, se může sám ocitnout v roli osoby ohrožené domácím násilím, kdy si i opakovaně bude vybírat násilného partnera. Nebo se u něj mohou naopak projevit potíže se zvládnutím vlastní agrese ve vztazích s blízkými lidmi, protože se naučilo, že agrese je způsob, jak si zajistit bezpečí pro sebe.“⁴⁶

3. PRÁVNÍ ÚPRAVA DOMÁCÍHO NÁSILÍ V ČESKÉ REPUBLICĚ

Domácí násilí je natolik závažný společenský problém, kterému je potřeba na úrovni legislativy věnovat velkou pozornost. V České republice byla problematika domácího násilí dlouho vnímána jako soukromá záležitost. Do roku 2007 nebyl pojem domácí násilí v platném českém právu vůbec definován. Česká republika se přijetím zákonů vztahujících se k problematice domácího násilí přihlásila k řešení problematiky domácího násilí a současně deklarovala nulovou toleranci k násilí a závazek ochrany osob ohrožených.⁴⁷

⁴⁵ KLOUBEK, M. *Sexuálně zneužívané děti*. Praha: MJF, 2011, s. 10. ISBN 978-80-86284-88-0.

⁴⁶ KOTKOVÁ, M. *Domácí násilí v kontextu rodiny a práce*. Brno: Spondea, 2014. s. 27. ISBN 978-80-260-7191-4.

⁴⁷ *Domácí násilí v českém právu*. In: IDTBrno.cz [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: <http://www.idtbrno.cz/domaci-nasili-vceskem-pravu>

3.1 Zakotvení v české legislativě

„Proti všem formám násilí chrání náš právní řád oběť násilného jednání především Ústavou č. 1/1993Sb. a Listinou základních práv a svobod č. 2/1993SB., ale dále zákonem trestním č. 40/2009 Sb. v platném znění, dále přestupkový zákon č.200/1990Sb.v platném znění a zákon o soudnictví ve věcech mládeže č. 218/2003 Sb., zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí v platném znění, jakož i některá ustanovení o vykázaní ze společně obývaného obydlí dle policejního zákona a nebo předběžná opatření o zákazu vstupu do společného obydlí dle občanského soudního řádu.“⁴⁸

Od 1. 1. 2007 je účinný zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím. Tento zákon vytvořil právní rámec pro prevenci domácího násilí a pomoc obětem zasaženým tímto jednáním. Hovoříme o třech pilířích:

- Vykázání násilné osoby policejním orgánem dle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.
- Sociální, psychologická a právní pomoc poskytovaná ohrožené osobě v intervenčním centru dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- Zvláštní předběžné opatření vydávané civilními soudy dle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (v současné době je úprava zvláštního předběžného opatření upravena zákonem č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních).⁴⁹

Nyní se zaměřím na několik závažných trestných činů, ke kterým může v domácnosti docházet dle zákona trestního č. 40/2009 Sb.:

- **§ 199 Týrání osoby žijící ve společném obydlí** – Pachatel, který týrá osobu blízkou nebo jinou osobu žijící s ním ve společném obydlí, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta. Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin zvláště surovým nebo trýznivým způsobem, způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví, spáchá-li takový čin

⁴⁸ *Legislativa v ČR.* In: Rosacentrum.cz [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: <https://www.rosacentrum.cz/informace-pro-zeny/legislativa-v-cr/>

⁴⁹ VOŇKOVÁ, J. *Vaše právo!: první právní pomoc ženám, obětem domácího násilí.* 7. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: ProFem, 2012. s. 5–6. ISBN 978-80-904564-0-2.

nejméně na dvou osobách, nebo páchá-li takový čin po delší dobu. Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob, nebo smrt.

- **§ 198 Týrání svěřené osoby** – Kdo týrá osobu, která je v jeho péči nebo výchově, může být potrestán odnětím svobody jeden rok až pět let. Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, pokud spáchá trestný čin zvlášť surovým způsobem, způsobí činem těžkou újmu na zdraví nebo páchá-li takový čin delší dobu.
- **§ 145 Těžké ublížení na zdraví** – Kdo jinému úmyslně způsobí těžkou újmu na zdraví, může být potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let. Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin na dvou a více osobách, těhotné ženě, dítěti mladším 14 let, na svědkovi, opětovně. Na osm až patnáct let bude potrestán způsobí-li činem smrt. Příprava je trestná.⁵⁰ „*Těžkou újmu na zdraví se rozumí jen vážná porucha zdraví nebo vážné onemocnění, kdy za těchto podmínek je těžkou újmu na zdraví zmrzačení, ztráta nebo podstatné snížení pracovní způsobilosti, ochromení údu, ztráta nebo podstatné oslabení funkce smyslového ústrojí, poškození důležitého orgánu, zohyzdění, vyvolání potratu nebo usmrcení plodu, mučivé útrapy, delší dobu trvající porucha zdraví- obvykle déle jak 6týdnů.*“⁵¹
- **§ 201 Ohrožování výchovy dítěte** – Kdo, byť i z nedbalosti, ohrozí rozumový, citový nebo mravní vývoj dítěte tím, že ho svádí vést zahálčivý nebo nemravný život, umožní mu opatřovat prostředky trestnou činností, poruší svou povinnost o ně pečovat, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta. Kdo umožní, byť i z nedbalosti, dítěti hru na výherním hracím přístroji, který je vybaven technickým zařízením, které ovlivňuje výsledek hry a které poskytuje možnost peněžité výhry,

⁵⁰ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník In: *Sbírka zákonů České republiky*, 2009, částka 11. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

⁵¹ *Legislativa v ČR*. In: Rosacentrum.cz [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: <https://www.rosacentrum.cz/informace-pro-zeny/legislativa-v-cr/>

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

- **§ 178 Porušování domovní svobody** – Kdo neoprávněně vnikne do obydlí jiného nebo tam neoprávněně setrvá, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta. Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, užije-li při činu násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí nebo překoná-li překážku, jejímž účelem je zabránit vniknutí. Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, jestliže užije při činu násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí a takový čin spáchá se zbraní nebo nejméně se dvěma osobami.
- **§ 196 Zanedbání povinné výživy** – Kdo neplní, byť i z nedbalosti, svou zákonnou povinnost vyživovat nebo zaopatřovat jiného po dobu delší než čtyři měsíce, může být potrestán odnětím svobody až na dvě léta. Kdo se úmyslně vyhýbá plnění své zákonné povinnosti vyživovat nebo zaopatřovat jiného po dobu delší než čtyři měsíce, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.⁵²

4. POMOC OBĚTEM DOMÁCÍHO NÁSILÍ

4.1 Institut vykázání

Nový způsob řešení domácího násilí přinesl zákon č. 135/2006 Sb., který stanovil oprávnění Policie ČR v podobě institutu vykázání. Vykázání je preventivním opatřením směřujícím k ochraně ohrožených osob. Je ukládáno bez ohledu na případnou trestněprávní kvalifikaci jednání násilné osoby. Od 1. ledna 2007 je policie oprávněna vykázat násilnou osobu ze společného obydlí. Pokud policie zjistí, že se v daném případě jedná o případ domácího násilí a existuje hrozba dalších útoků, je oprávněna násilnou osobu na místě ze společného obydlí vykázat a zakázat mu vstup do společného obydlí a

⁵² Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník In: *Sbírka zákonů České republiky*, 2009, částka 11. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

jeho bezprostředního okolí po dobu 10 dnů. Vykázaná osoba je povinna neprodleně opustit společné obydlí. Za přítomnosti policie si může tato osoba vzít ze společného obydlí věci, které výlučně slouží k její osobní potřebě, osobní cennosti a dokumenty. Do 24 hodin je pak vykázaná osoba oprávněna si za asistence policie vyzvednout další osobní věci nebo věci nezbytné pro podnikání či výkon povolání. Ohrožená osoba je policií poučena o možnosti využití psychologických, sociálních nebo jiných služeb v oblasti pomoci obětem násilí. Do 3 dnů od vydání rozhodnutí o vykázání policie provede kontrolu, zda rozhodnutí o vykázání dodržuje vykázaná i ohrožená osoba.⁵³

4.2 Intervenční centra

Pomoc osobě ohrožené domácím násilím mohou poskytnout intervenční centra. Jedná se o „specializovaná zařízení sociálních služeb, poskytující odbornou sociálně právní pomoc ohroženým osobám a koordinující spolupráci mezi dalšími navazujícími službami sociální i zdravotnické záchranné sítě v daném regionu včetně neziskových organizací.“⁵⁴

V České republice začalo k 1.1. 2007 poskytovat služby osobám ohroženým domácím násilím 15 registrovaných intervenčních center, kdy nabyt účinnosti zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.⁵⁵ Díky dotacím ze státního rozpočtu MPSV se v roce 2020 síť v jednotlivých krajích v ČR rozšířila na 16 intervenčních center, která pro osoby ze vzdálenějších lokalit zřizují detašovaná kontaktní pracoviště (celkem 31 míst k 31.12. 2019), nebo nabízejí terénní služby.⁵⁶

⁵³ *Domácí násilí – institut vykázání a další informace*. In: MVČR.cz [online]. [cit. 16.10.2021]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/domaci-nasili-institut-vykazani-a-dalsi-informace.aspx>

⁵⁴ VOŇKOVÁ, J. a SPOUSTOVÁ, I. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*. 2., přeprac. vyd. Praha: proFem, 2008. s. 163. ISBN 978-80-903626-7-3.

⁵⁵ Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*, 2006, částka 37. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108>

⁵⁶ Asociace pracovníků intervenčních center ČR. *Domácí násilí v první vlně epidemie C19*. Praha: APIC ČR Praha, 2020. s. 5.

Intervenční centra patří mezi služby sociální prevence, dle již zmíněného §60a zákona č. 108/2006 Sb. Jsou velmi důležitá pro boj proti domácímu násilí. Díky jejich pomoci se dokáže oběť lépe zorientovat ve své situaci a nalézt řešení. Osobě ohrožené domácím násilím je poskytnuta pomoc nejpozději do 48 hodin od doručení kopie úředního záznamu Policie ČR o vykazání intervenčnímu centru.⁵⁷ Intervenční centra poskytují ohroženým osobám sociálně terapeutickou pomoc, pomoc při uplatňování práv a při obstarávání osobních záležitostí. V rámci poskytování pobytových služeb je také poskytnutí ubytování a stravy.⁵⁸

Důležitou součástí pomoci obětem domácího násilí je právní pomoc. Intervenční centra se v této oblasti zaměřují na vysvětlení postupů, právních institutů a na vypracování soudních nebo správních návrhů.⁵⁹

Intervenční centra fungovala i v „době covidové“, kterou jsem pro účely této práce vymežila na období od 12. března 2020, kdy byl v České republice vyhlášen nouzový stav do 17. května 2020. Tato mimořádná situace, které jsme museli čelit, ovlivnila fungování celé společnosti a přinesla restrikce, které omezily fungování státních institucí, organizací, úřadů nebo zdravotnických a školských zařízení. Činnost některých sociálních služeb byla pozastavena, nebo pokračovala za přísných hygienických podmínek a restrikcí. Intervenční centra přizpůsobila nouzovému stavu provoz tak, aby se co nejvíce snížilo riziko nákazy. Pomoc probíhala především distanční formou, tedy telefonicky, e-mailem a prostřednictvím on-line konzultací.

⁵⁷ Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*, 2006, částka 37. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108>

⁵⁸ Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*, 2006, částka 37. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108>

⁵⁹ VOŇKOVÁ, J. a SPOUSTOVÁ, I. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen. 2.*, přeprac. vyd. Praha: proFem, 2008. s. 157-158. ISBN 978-80-903626-7-3.

V odůvodněných případech nabízela intervenční centra také ambulantní, a později i terénní formu pomoci. Osobní setkání probíhala za přísných hygienických opatření v souladu s vládními nařízeními.⁶⁰

4.3 Azylové domy

Činnost azylových domů je ošetřena taktéž zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. V případě domácího násilí slouží azylové domy obětem, které se rozhodly opustit násilnou osobu, ale nemají ve svém okolí nikoho, kdo by jim mohl poskytnout alespoň dočasnou pomoc. Je to bezpečné místo, kde si ohrožená osoba může odpočinout a následně se rozhodnout, jaké kroky dále uskuteční.⁶¹ Služby azylových domů jsou zpoplatněny, jejich maximální výše je upravena vyhláškou Ministerstva práce a sociálních věcí.⁶²

V současné době poptávka po azylových domech roste. Bohužel však chybí dostatečný počet lůžek. *„Počet míst ve specializovaných azylových domech pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí by se měl řídit doporučením Rady Evropy. Ta stanovuje jedno rodinné lůžko, tedy lůžko pro dospělého a děti, na 7 500 až 10 tisíc obyvatel. Podle studie společnosti Moore Czech Republic zpracované pro ministerstvo*

⁶⁰ Asociace pracovníků intervenčních center ČR, Domácí násilí v první vlně epidemie C19, Praha: APIC ČR Praha, 2020, s. 23. s. 6-7.

⁶¹ CONWAY, H. L. *Domácí násilí: příručka pro současné i potenciální oběti se zákonem č. 135/2006 Sb. platným od 1. ledna 2007*. Překlad Jana Mandelíková. Praha: Albatros, 2007, s. 90-91. ISBN 978-800-0015-507.

⁶² Vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 505/2006Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona o sociálních službách In: *Sbírka zákonů České republiky*, 2006, částka 164. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-505>

práce a sociálních věcí (MPSV) v Česku v současnosti existuje pouze 10 procent z této doporučené kapacity. V závislosti na krajích pak chybí 680 až 3 tisíce lůžek.“⁶³

4.4 Nestátní neziskové organizace

V České republice se na pomoc obětem domácího násilí specializuje také velké množství nestátních neziskových organizací. Tyto organizace začaly na našem území fungovat až po roce 1989, do té doby existovaly pouze manželské poradny.⁶⁴

4.4.1 Bílý kruh bezpečí

Bílý kruh bezpečí je spolek poskytující odbornou, bezplatnou a diskrétní pomoc obětem všech trestných činů. „*Posláním sociální služby odborné sociální poradenství Bílého kruhu bezpečí je poskytování komplexní pomoci obětem trestných činů, tedy všem, kteří se cítí být obětí. Služba má předcházet či zmírňovat důsledky sociálního vyloučení uživatelů prostřednictvím sociálně právního poradenství, základního a specializovaného právního poradenství, psychologické pomoci a dalších doplňkových služeb. Cílem je podpora rozvoje samostatného rozhodování uživatelů, překonání traumatu spojeného s trestným činem a jeho následky, jejich motivace k aktivitě a posilování schopnosti znovu se začlenit do společnosti a běžného způsobu života.*“⁶⁵

V rámci této organizace byla zřízena DONA linka neboli celostátní specializovaná služba telefonické krizové pomoci pro osoby ohrožené domácím násilím. DONA linka

⁶³ *Až 3 000 chybějících lůžek. Azylových domů pro oběti domácího násilí je málo.* In: iDnes.cz [online]. [cit. 16.10.2021]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/azylove-domy-socialni-sluzby-domaci-nasili.A210518_115238_domaci_vlc

⁶⁴ BURIÁNEK, J. a kol. *Domácí násilí – násilí na mužích a seniorech.* Praha: Triton, 2006, s. 27. ISBN 80-7254-914-6.

⁶⁵ *Veřejný závazek registrovaných sociálních služeb bílého kruhu bezpečí.* In: BKB.cz [online]. [cit. 17.10.2021]. Dostupné z: <https://www.bkb.cz/o-nas/zakladni-udaje-o-organizaci/verejny-zavazek-socialnich-sluzeb/>

funguje v nepřetržitém provozu od 11. 9. 2001. Na tuto linku mohou obrátit také pracovníci tzv. pomáhajících profesí, např. policisté, pracovníci v sociálních službách nebo úředníci státní správy a samosprávy, a to zejména v souvislosti s realizací zákona na ochranu před domácím násilím a při využívání nového institutu vykazání.⁶⁶

4.4.2 ROSA – centrum pro ženy

ROSA – centrum pro ženy, z.s. je nezisková organizace, která se jako první na území České republiky začala systematicky a odborně zabývat problematikou domácího násilí. Jejich služby zahrnují odborné poradenství, krizovou intervenci, sociálně terapeutické a sociálně právní poradenství, vytvoření bezpečnostního plánu a poskytování azylového ubytování pro ženy, který je unikátní v tom, že jeho adresa je utajená. Tím poskytuje bezpečné útočiště svým obyvatelkám a jejich dětem. S klientkami pracují pouze ženy, sociální pracovnice a psychologičky se speciálními výcviky. Poradenství je založeno na důvěře obětem, diskrétnosti, mlčenlivosti, empatii. Jeho cílem je dodat ženám sebevědomí a potřebnou odvahu k tomu, aby prolomily pocit strachu, hanby, sebeobviňování a pocitu, že zklamaly ve vztahu.

Organizace se věnuje také oblasti prevence domácího násilí, a proto nabízí vzdělávací možnosti pedagogům a odborným pracovníkům, kteří pracují s mládeží, aby uměli hovořit o násilí ve vztazích a domácím násilí. ROSA se věnuje i práci se studenty pražských středních škol, tak aby se eliminovalo násilí v jejich vztazích, poznali varovné signály a dokázali na násilí zareagovat.⁶⁷

⁶⁶ *DONA linka: 20 000 volání.* In: BKB.cz [online]. [cit. 17.10.2021]. Dostupné z: <https://www.bkb.cz/aktuality/n130-dona-linka-20-000-volani/>

⁶⁷ *Prevence násilí ve vztazích.* In: Rosacentrum.cz [online]. [cit. 18.10.2021]. Dostupné z: <https://www.rosacentrum.cz/prevence-nasili/>

4.4.3 Centrum LOCIKA

Centrum LOCIKA, z. ú. pomáhá dětem, které zažívají násilí v rodině, ať už jako přímé oběti nebo svědci. LOCIKA chrání zájem dítěte a poskytuje odbornou pomoc nejen jemu, ale také jeho rodičům s cílem nastavit zdravé vztahy v rodině tak, aby dítě mohlo vyrůstat v klidném a respektujícím prostředí. Rodiče podporují v jejich kompetencích a dovednostech tak, aby si mohli i přes obtížnou rodinnou situaci udržet s dítětem zdravý vztah. LOCIKA poskytuje služby v rámci pověření k sociálně-právní ochraně dětí zcela bezplatně.

Mezi hlavní cíle centra patří zastavit násilí v rodině, pomoc dítěti s vyrovnáním se s dopady domácího násilí, snížení rizika přenosu násilného chování na další generace a ochrana psychiky dítěte při jednání s dalšími institucemi.

Během pandemie COVID – 19 musely děti čelit zcela nové a náročné situaci. Jejich téměř roční absence ve školách, přerušení mimoškolních aktivit a omezení přímého kontaktu s kamarády, přispělo u některých dětí k nárůstu depresí, stavů úzkosti a sebevražedných myšlenek. V důsledku ohrožujícího rodinného prostředí pět dětí v rodinách zemřelo. Centrum LOCIKA se snažilo ke zlepšení této situace pomoci také sérií podpůrných článků a návodů, jak děti během karantény podpořit.

Dle výroční zprávy v centru LOCIKA v roce 2020 poskytli pomoc a podporu 494 osobám z Prahy a Středočeského kraje. Pracovali se 274 dětmi, 154 matkami a 66 otci ze 198 rodin.⁶⁸

4.5 Nadace Vodafone

Společenská odpovědnost velkých firem je v dnešní době velmi diskutovaným tématem. Velké subjekty se čím dál tím častěji zapojují do různých projektů, finančně podporují neziskové organizace a snaží se pomáhat v oblastech, kde to společnost potřebuje. Vzhledem k faktu, že byla společnost Vodafone mým dlouholetým

⁶⁸ *Výroční zprávy.* In: Centrumlocika.cz [online]. [cit. 18.10.2021]. Dostupné z: <https://www.centrumlocika.cz/o-nas/vyrocní-zpravy>

zaměstnancem, rozhodla jsem se v této práci více přiblížit její činnost a projekty, které se věnují problematice domácího násilí.

Nadace Vodafone byla založena v roce 2006. Je spolufinancovaná Skupinou Vodafone a společností Vodafone Czech Republic a.s. Od doby svého založení Nadace Vodafone rozdělila více než 195 milionů korun a podpořila přes 500 projektů. Zlepšila tím životy více než 1,5 milionu lidí a také se dostala se na přední místa v hodnocení nadací (dle žebříčku Fóra Dárců). Nadace Vodafone přispívá k naplnění Cílů udržitelného rozvoje (Sustainable Development Goals – SDGs), zejména v oblasti zkvalitnění života lidí s hendikepem, přístupu ke vzdělávání, zaměstnanosti lidí se ztíženým přístupem na trh práce, technologických inovací a udržitelných měst.

„Posláním Nadace Vodafone je dlouhodobě vytvářet ekosystém společenských a sociálních inovací a změn, které využívají technologie ke zkvalitňování života lidí v České republice, zlepšují veřejný prostor a strategicky propojují osoby a komunity k veřejnému prospěchu. Věříme, že technologické možnosti, know-how a zapojení zaměstnanců společnosti Vodafone mají pozitivní dopad na vývoj naší společnosti.“⁶⁹

4.5.1 Aplikace Bright Sky CZ

Bright Sky CZ je bezplatná mobilní aplikace, která je provozována Nadací Vodafone. Aplikace vznikla za podpory organizace ROSA, Policejního prezidia ČR a Ministerstva vnitra. Poskytuje podporu a informace každému, kdo se nachází v násilném vztahu, nebo těm, kteří se obávají o někoho ze svého okolí.

Svým uživatelům umožňuje vyhledat kontakt na nejbližší pomoc. Kromě těchto kontaktů si mohou uživatelé aplikace díky krátkému dotazníku stanovit míru ohrožení domácím násilím a vyhledat si důležité informace o formách násilí a o možnostech pomoci sobě i ostatním osobám, u kterých existuje podezření na domácí násilí. Pomocí aplikace lze také evidovat záznamy o násilných incidentech formou textových, audio,

⁶⁹ *O nás*. In: Nadacevodafone.cz [online]. [cit. 18.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nadacevodafone.cz/o-nas/>

video nebo fotografických záznamů, které se ukládají do bezpečného digitálního deníku. Ten pak lze využít jako důkazní materiál pro policejní intervenci a stíhání pachatele.

Aplikace je zároveň určena všem osobám, poradnám a dalším organizacím, které hledají informace o tématech spojených s domácím násilím.

Programová manažerka aplikace Bright Sky CZ Veronika Řídelová z Nadace Vodafone říká: „*Aplikaci Bright Sky CZ od začátku vnímáme i jako nástroj osvěty. Není určena jen samotným obětem, ale komukoliv z nás, kdo máme obavy o své blízké, kteří mohou zažívat domácí násilí. Kuriéry ani doručovatelky nemají suplovat odbornou psychoterapeutickou pomoc, ale mohou jednoduše lidem v nouzi ukázat, kudy k ní vede cesta.*“⁷⁰

⁷⁰ *Kuriéry a doručovatelky mohou v době omezeného pohybu pomoci obětem násilí.* In: Nadacevodafone.cz [online]. [cit. 18.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nadacevodafone.cz/novinky/kuryri-a-dorucovatelky-mohou-v-dobe-omezeneho-pohybu-pomoci-obetem-nasili.html>

Využívanost aplikace si můžeme demonstrovat na grafu níže. Aplikace byla od jejího spuštění v září 2019 do 11.10.2021 použita téměř 13 000x.

Graf 1: Používání aplikace v období 1.9.2019 - 11.10.2021

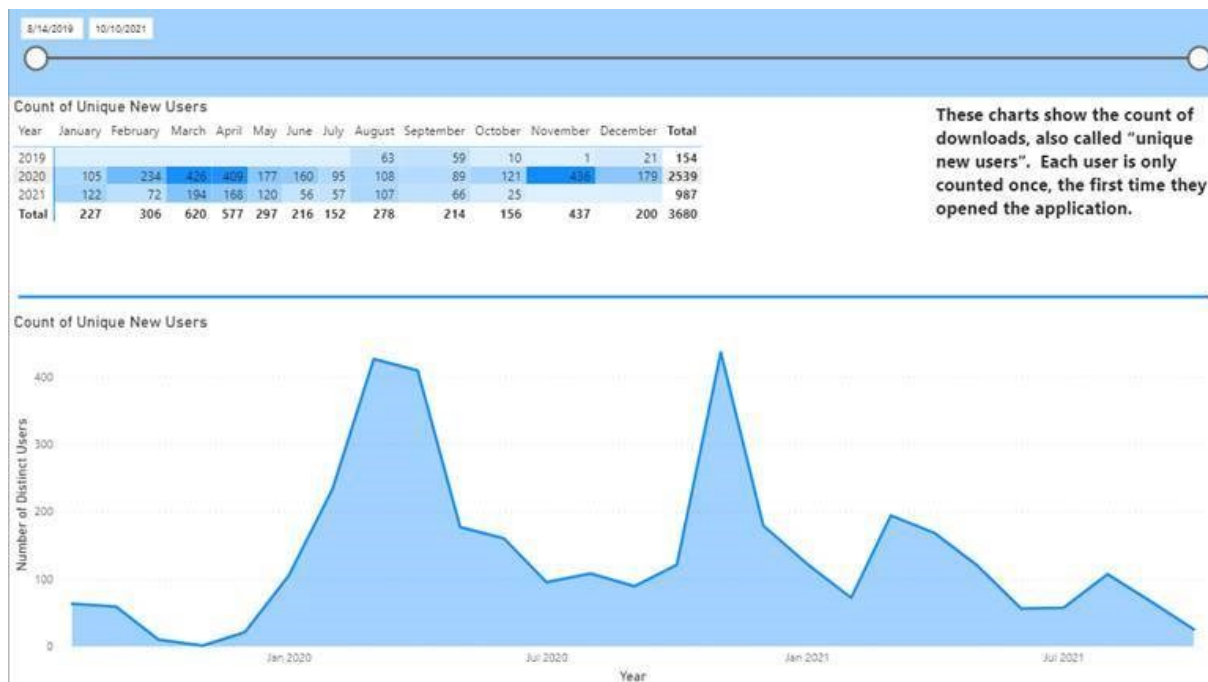

Zdroj: Interní materiály společnosti Vodafone Czech Republic a.s., 2021⁷¹

⁷¹ Interní materiály společnosti Vodafone Czech Republic a.s., 2021

Četnost používání aplikace Bright Sky byla také ovlivněna situací v souvislosti s pandemií COVID – 19. Nárůst uživatelů demonstruje tento graf, na kterém můžeme jasně vidět jarní i podzimní vlnu pandemie v roce 2020.

Graf 2: Počet nových uživatelů aplikace v období 1.9.2019 - 10.10.2021

Zdroj: Interní materiály společnosti Vodafone Czech Republic a.s., 2021⁷²

V reakci na nárůst výskytu domácího násilí během pandemie COVID – 19, připravily Nadace Vodafone a ROSA centrum pro ženy projekt s názvem Bright Sky pro řešení domácího násilí, jehož cílem bylo odhalit co nejvíce případů výskytu domácího násilí. Kvůli omezení pohybu v důsledku vládních opatření, byli poštovní doručovatelky a kurýři jedni z mála lidí, se kterými přicházely oběti domácího násilí do kontaktu. Proto byli tito pracovníci proškoleni, jak se zachovat, když zákazník či zákaznice potřebuje pomoc. Do tohoto projektu bylo zapojeno několik tisíc zaměstnanců České pošty, kurýrů online supermarketu Rohlík, rozvážkové služby Dáme jídlo, doručovatelů Zásilkovny a

⁷² Interní materiály společnosti Vodafone Czech Republic a.s., 2021

taky společností Mesík servis, Party 24, Rychlý převoz a Speedy Kurýr. Za tento projekt získala společnost Vodafone ocenění za aktivitu své Nadace Vodafone v prestižním hodnocení žebříčku TOP Odpovědná firma, a to sice v subkategorii TOP Odpovědná firma pomáhající okolí – Anti-COVID počin, která byla vyhlášena výjimečně pro rok 2020.⁷³

4.5.2 Akademie proti domácímu násilí

V problematice domácího násilí se Nadace Vodafone angažuje na opravdu vysoké úrovni. To potvrzuje také její prozatím poslední počin v této oblasti, Akademie proti domácímu násilí, jejíž cílem je osvěta zaměstnanců v této oblasti. Nadace Vodafone je přesvědčena o tom, že firmy hrají významnou roli v tom, jak předcházet projevům domácího násilí a zneužívání, které se projevují i na pracovišti. Firmy totiž mají vliv na práci, produktivitu a bezpečí svých zaměstnanců – obětí násilí. Svým přístupem a podporou zaměstnanců, kteří se s domácím násilím potýkají, mají firmy také šanci ukázat, že ctí hodnoty, které jsou součástí zdravé a odpovědné firemní kultury.

Negativní dopady domácího násilí mohou mít vliv na produktivitu práce, pracovní i duševní zdraví zaměstnance a jeho vztahy s kolegy. Omezuje jeho plné a aktivní zapojení do plnění pracovních úkolů. Domácí násilí a zneužívání má také vliv na udržení zpravidla zaměstnankyň ve firmě. V praxi mnohdy dochází k tomu, že ženy, které zažívají domácí násilí a zneužívání, své zaměstnání opustí. Domácí násilí tak ohrožuje jejich kariérní růst, zejména pokud oběť opustí zaměstnání bez získání doporučení. Podle průzkumu organizace Opinium pro Nadaci Vodafone z roku 2019 zažilo domácí násilí téměř 37 % zaměstnanců na různých pozicích v různých odvětvích. Tato iniciativa

⁷³ *Ocenění pro aplikaci Bright Sky na pomoc obětem násilí.* In: Nadacevodafone.cz [online]. [cit.18.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nadacevodafone.cz/novinky/oceni-pro-aplikaci-bright-sky-na-pomoc-obetem-nasili.html>

vznikla ve spolupráci s firmami IKEA a Avon, které sdílí na tuto problematiku stejný názor a nabízí svým zaměstnancům obdobné programy.⁷⁴

⁷⁴ Interní materiály společnosti Vodafone Czech Republic a.s., 2021

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

Asociace pracovníků intervenčních center ČR. Domácí násilí v první vlně epidemie C19. Praha: APIC ČR Praha, 2020.

BURIÁNEK, J. a kol. Domácí násilí – násilí na mužích a seniorech. Praha: Triton, 2006. ISBN 80-7254-914-6.

ČÍRTKOVÁ, L. Moderní psychologie pro právníky: domácí násilí, stalking, predikce násilí. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-802-4722-078.

ČÍRTKOVÁ, L. Viktimologie pro forenzní praxi. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0582-1.

ČÍRTKOVÁ, L., VITOUŠOVÁ, P. a kol. Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů: příručka pro pomáhající profese. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2014-2.

KLOUBEK, M. Sexuálně zneužívané děti. Praha: MJF, 2011. ISBN 978-80-86284-88-0.

KOTKOVÁ, M. Domácí násilí v kontextu rodiny a práce. Brno: Spondea, 2014. ISBN 978-80-260-7191-4.

MACHALOVÁ, T. Domácí násilí – filozofická analýza pojmu. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2014

MARTINKOVÁ, M. a kol. Špatné zacházení s osobami pokročilého věku – se zvláštním zřetelem k domácímu násilí. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2009, ISBN 978-807-3380-878.

MATOUŠKOVÁ, I. Aplikovaná forenzní psychologie. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-4580-0.

STANĚK, A. ed. Násilí páchané na dětech: [sborník z konference: 12. dubna 2006]. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. ISBN 80-244-1430-9.

STRÍLKOVÁ, P., FRYŠTÁK, M. Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím. Ostrava: Key Publishing, 2009. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-020-0.

ŠEVČÍK, D. a ŠPATENKOVÁ, N. Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-690-2.

ÚLEHLOVÁ, D. Problematika domácího násilí pro zdravotnické pracovníky. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů v Brně, 2009. ISBN 978-80-7013-502-0.

VARGOVÁ, B., POKORNÁ, D. a TOUFAROVÁ, M. Partnerské násilí. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-86131-76-4.

VOŇKOVÁ, J. a SPOUSTOVÁ, I. Domácí násilí v českém právu z pohledu žen. 2., přeprac. vyd. Praha: proFem, 2008. ISBN 978-80-903626-7-3.

VOŇKOVÁ, J. Vaše právo!: první právní pomoc ženám, obětem domácího násilí. 7. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: ProFem, 2012. ISBN 978-80-904564-0-2.

Seznam použitých zahraničních zdrojů

CONWAY, H. L. Domácí násilí: příručka pro současné i potenciální oběti se zákonem č. 135/2006 Sb. platným od 1. ledna 2007. Překlad Jana Mandelíková. Praha: Albatros, 2007. ISBN 978-800-0015-507.

Seznam použitých internetových zdrojů

Až 3 000 chybějících lůžek. Azylových domů pro oběti domácího násilí je málo. In: iDnes.cz [online]. [cit. 16.10.2021]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/azylove-domy-socialni-sluzby-domaci-nasili.A210518_115238_domaci_vlc

Definice domácího násilí. In: Acorus.cz [online]. [cit. 12.10.2021]. Dostupné z: <http://www.acorus.cz/cz/domaci-nasili/info-o-domacim-nasili.html>

Domáci násilí – institut vykázání a další informace. In: MVČR.cz [online]. [cit. 16.10.2021]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/domaci-nasili-institut-vykazani-a-dalsi-informace.aspx>

Domáci násilí v českém právu. In: IDTBrno.cz [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: <http://www.idtbrno.cz/domaci-nasili-vceskem-pravu>

DONA linka: 20 000 volání. In: BKB.cz [online]. [cit. 17.10.2021]. Dostupné z: <https://www.bkb.cz/aktuality/n130-dona-linka-20-000-volani/>

Důvodová zpráva k zákonu č. 135/2006 Sb., o ochraně před domácím násilím. In: PSP.cz [online]. s. 14 [cit. 10.10.2021]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=4&ct=828&ct1=0>

Elder abuse. In: WHO.com [online]. [cit. 12.10.2021]. Dostupné z: <https://www.who.int/en/news-room/fact-sheets/detail/elder-abuse>

Kurýři a doručovatelky mohou v době omezeného pohybu pomoci obětem násilí. In: Nadacevodafone.cz [online]. [cit. 18.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nadacevodafone.cz/novinky/kuryri-a-dorucovatelky-mohou-v-dobe-omezeneho-pohybu-pomoci-obetem-nasili.html>

Legislativa v ČR. In: Rosacentrum.cz [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: <https://www.rosacentrum.cz/informace-pro-zeny/legislativa-v-cr/>

Národní akční plán prevence domácího násilí na léta 2011-2014. In: Vláda.cz [online] s. 2. [cit. 10.10.2021] Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Narodni-akcni-plan-prevence-domaciho-nasili-na-leta-2011-2014.pdf>.

Nebuďme slepí k domácímu násilí! In: Policie.cz [online] [12.10.2021] Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/domaci-nasili-644841.aspx>

O nás. In: Nadacevodafone.cz [online]. [cit. 18.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nadacevodafone.cz/o-nas/>

Ocenění pro aplikaci Bright Sky na pomoc obětem násilí. In: Nadacevodafone.cz [online]. [cit.18.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nadacevodafone.cz/novinky/oceneni-pro-aplikaci-bright-sky-na-pomoc-obetem-nasili.html>

Prevence násilí ve vztazích. In: Rosacentrum.cz [online]. [cit. 18.10.2021]. Dostupné z: <https://www.rosacentrum.cz/prevence-nasili/>

Veřejný závazek registrovaných sociálních služeb bílého kruhu bezpečí. In: BKB.cz [online]. [cit. 17.10.2021]. Dostupné z: <https://www.bkb.cz/o-nas/zakladni-udaje-o-organizaci/verejny-zavazek-socialnich-sluzeb/>

Vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 505/2006Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona o sociálních službách In: Sbírka zákonů České republiky, 2006, částka 164. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-505>

Výroční zprávy. In: Centrumlocika.cz [online]. [cit. 18.10.2021]. Dostupné z: <https://www.centrumlocika.cz/o-nas/vyrocnizpravy>

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*, 2006, částka 37. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108>

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník In: *Sbírka zákonů České republiky*, 2009, částka 11. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

Seznam grafů

Graf 1: Používání aplikace v období 1.9.2019 - 11.10.2021	40
Graf 2: Počet nových uživatelů aplikace v období 1.9.2019 - 10.10.2021 ...	41

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Monika Brousková

Obor:

Forma studia:

Název práce: Domácí násilí

Rok: 2022

Počet stran textu bez příloh:

Celkový počet stran příloh:

Počet titulů českých použitých zdrojů: 17

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 1

Počet internetových zdrojů: 18

Vedoucí práce: